

ČR a evropská integrace

Úvod

Myšlenka evropské spolupráce není nová. Už v 15. století se o ni pokusil český král Jiří z Poděbrad (1458–1471). Uvědomoval si, že evropské státy jsou sice propojené, ale že bez dohod hrozí další konflikty. Proto navrhl vytvoření mírové unie evropských zemí, která by řešila spory bez válek a chránila Evropu před vnějšími hrozbami.

Jeho plán, známý jako Liga křesťanských panovníků, měl tři hlavní cíle:

1. řešit konflikty mezi státy mírovou cestou
2. omezit moc papeže a zajistit větší bezpečnost pro české země
3. společně čelit nebezpečí z Osmanské říše

I když **Jiříkův mírový plán** nakonec ztroskotal, byl na svou dobu mimořádně pokrokový. Dnes ho historici považují za jeden z prvních pokusů o evropskou integraci, tedy myšlenku, na kterou navazují pozdější snahy o spolupráci v Evropě, až po dnešní Evropskou unii, jejíž součástí je i Česká republika.

Česko jako člen EU

- Po druhé světové válce se začala evropská spolupráce prohlubovat, aby se předešlo další válce.
- V roce 1952 se zakládá Evropské společenství uhlí a oceli.
- Spojením této a dalších dvou podobných organizací vznikají v roce 1967 Evropská společenství (předchůdce EU).
- Tehdejší Československo se jako součást komunistického bloku do zakládání a ani do pozdějšího rozšiřování těchto organizací nezapojovalo.
- To se mění s rokem 1989, kdy po Sametové revoluci, končí v Československu komunistický režim.
- Na začátku 90. letech začínají přístupové rozhovory mezi Československem a ES, ty pokračovaly i po rozdělení země v roce 1993.
- Česká republika požádala o vstup do Evropské unie v roce 1996.
- O dva roky později, v roce 1998, začala jednání o podmínkách členství.
- Že se Česká republika k EU skutečně připojí, rozhodli občané v referendu v roce 2003.
- 10 zemí včetně ČR se stávají členy Evropské unie 1. května 2004.
- ČR získala přístup na jednotný evropský trh, ve kterém se mohou volně fungovat firmy, zboží i pracovní síla.
- Občané ČR tak mohou pracovat, studovat nebo žít v jiných jiných státech EU bez pracovního povolení. Firmy a podnikatelé mohou zase nabízet své služby po celé EU. Není potřeba zakládat firmu v každé zemi zvlášť.

*Evropské společenství uhlí a oceli bylo základem dnešní EU. Stálo na myšlence vzájemné **kontroly základních válečných surovin uhlí a oceli**, aby se předešlo válce.*

Spolufinancováno
Evropskou unií

ČR a evropská integrace

2004 až současnost

Od vstupu do EU Česká republika dlouhodobě čerpá z **rozpočtu EU** více peněz, než do něj odvádí. Naše země je tedy **čistým příjemcem**. Tyto finance v ČR umožňují rozvoj infrastruktury, školství, zdravotnictví nebo ochranu životního prostředí. Významným krokem bylo vstoupení do **Schengenského prostoru** v roce 2007, které zrušilo hraniční kontroly s většinou členských států. Dalšími konkrétními přínosy pro obyvatele ČR bylo zrušení **poplatků za roaming**, možnost předplácet si obsah ze **Spotify, Netflixu** apod. z jiných států EU, nárok na nezbytnou zdravotní péči v EU, 2letá záruka na spotřební zboží atd. Česká republika se aktivně účastní rozhodování v **institucích EU**, i když vztah české politiky a veřejnosti k EU je často rozporuplný. Přesto je EU dnes nedílnou součástí fungování českého státu a jeho mezinárodního postavení.

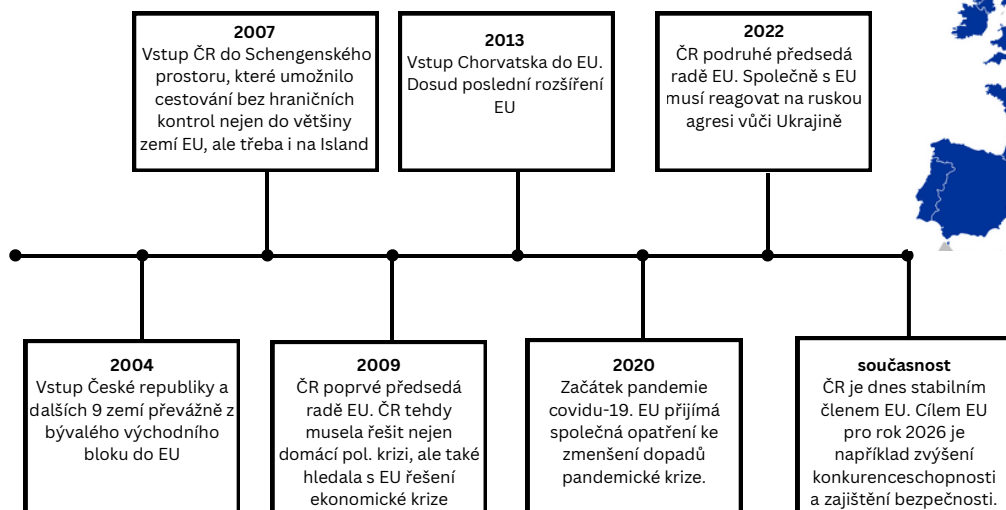
České předsednictví v radě EU – 2009

První české předsednictví probíhalo v roce 2009. Bylo poznamenáno politickou nestabilitou v ČR, protože během něj padla česká vláda. Přesto se ČR podílela na řešení **ekonomické krize**, která Evropu zasáhla po roce 2008.

České předsednictví ČR v radě EU – 2022

Další české předsednictví proběhlo v roce 2022, v době **ruské agrese proti Ukrajině**. Česká republika se v něm zaměřila především na: podporu Ukrajiny, energetickou bezpečnost, zvládnutí uprchlické krize, posilování obrany a spolupráce v EU. Toto předsednictví bylo hodnoceno převážně pozitivně a posílilo postavení ČR v rámci EU.

Časová osa

Rozšíření v roce 2004

Vstup ČR do EU

Diskuze a kontrolní otázky

Diskutujte ve třídě: Jaké konkrétní přínosy členství v EU pro občany v ČR vidíte? Jaké naopak vnímáte negativa? Vydělala ČR na vstupu do EU? Vyplatí se pro ČR členství i poté, co nebude čistým příjemcem peněz z EU?

1. V jakém roce vstoupila ČR do Evropské unie?
2. Vyjmenujte země, které společně s ČR vstoupily do EU.
3. Co nás s většinou těchto zemí v minulosti spojovalo?

Spolufinancováno
Evropskou unií

ČR a evropská integrace

PLÁN HODIN

1.hodina

0.–5. minuta

- Úvodní **administrace** a absence.

5.–15. minuta

- Pomocí QR kódu z druhé strany pracovního listu shlédnutí **videa** o vstupu ČR do EU a následný brainstorming o názorech, postojích a emocích lidí z videa.
- Vyučující následně uvede konkrétní téma hodiny („**ČR a evropská integrace**“) a sdělí cíle nadcházejících 2 hodin:
 - 1) seznámení se s vývojem českého postoje k evropské integraci
 - 2) jednoduše popsat proces českého přistoupení do EU
 - 3) zjistit jaké další země vstoupili 1. 5. 2004 společně s ČR do EU a najít společné historické zkušenosti některých těchto zemí s ČR
 - 4) popsat přínosy, které ČR vstup do EU přinesl

15.–30. minuta

- Vyučující s žáky postupně projde první stránku pracovního list s důrazem na hlavní body u daných témat.

30.– 40. minuta

- Vyučující rozdělí žáky do skupin a zadá jim úkol, aby sepsali 5 informací o jedné konkrétní zemi, která přistoupila do EU společně s ČR 1. 5. 2004. (mezipředmětový vztah: AJ)
- Nejprve si každá skupina pustí krátké video o své zvolené zemi skrze QR kód, který je na pracovním listu.
- Cílem je zaměřit se na moderní historii země vzhledem k motivaci vedoucí ke vstupu do EU.
- Informace čerpají žáci z tohoto videa a internetu např. z wikipedie.
- Zjištěné informace žáci prezentují na konci hodiny a na začátku další.

40.–45. minuta

- **Sumarizace** tématu.
- Žáci provedou krátkou **autoevaluaci**, v rámci které zhodnotí, co věděli a co nového se naučili.
- **Závěr**.

Spolufinancováno
Evropskou unií

ČR a evropská integrace

PLÁN HODIN

2.hodina

0.–5. minuta

- Úvodní **administrace** a absence.

5.–15. minuta

- Zopakování si poznatků z **předešlé hodiny**.
- Promítnutí mapky z druhé strany pracovního listu.
- Prezentace zjištěných informací v rámci úkolu z první hodiny, které se nestihli na konci hodiny předešlé
- Krátká diskuze s cílem nalézt společné **historické a geografické znaky** zkoumaných států s ČR.

15.–30. minuta

- Vyučující s žáky postupně projde druhou stránku pracovního listu s důrazem na hlavní body u daných témat.

30.– 40. minuta

- Diskuze nad přínosy pro ČR plynoucí z **členství v EU**.

40.–45. minuta

- Sumarizace tématu.
- Žáci zodpoví **kontrolní otázky**.
- Žáci provedou krátkou autoevaluaci, v rámci které zhodnotí, co věděli a co nového se naučili.
- **Závěr**.

Spolufinancováno
Evropskou unií

ČR a evropská integrace

ZDROJE

- Bartošová, J. a kol. (2023). *Základy společenských věd: učebnice pro střední odborné školy : v souladu s RVP*. Taktik.
- Benda M. a kol. (2024). *Dějepis pod lupou 3 - dějiny 20. a 21. století: učebnice pro 3. ročník středních škol a gymnázií : v souladu s RVP*. Taktik.
- Dvořák J. a kol. (2015). *Odmaturuj ze společenských věd*. Didaktis
- Fiala, P., Pitrová M. (2010). *Evropská unie*. Centrum pro studium demokracie a kultury.
- https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/strategy-documents/commission-work-programme/commission-work-programme-2026_en
- <https://www.consilium.europa.eu/cs/events/eu-enlargement-20-years/>
- <https://edu.ceskatelevize.cz/video/4206-vstupujeme-do-eu-1-kvetna-2004>
- https://en.wikipedia.org/wiki/Enlargement_of_the_European_Union
- <https://historie.lusa.cz/obdobi-po-husitskych-vaikach/jiri-z-podebrad/kral-jiri-z-podebrad/>

Financováno Evropskou unií. Názory vyjádřené jsou názory autora a neodráží nutně oficiální stanovisko Evropské unie či Evropské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za vyjádřené názory nenesou odpovědnost.

Spolufinancováno
Evropskou unií